

Udskriftsdato: 24. december 2025

KEN nr 10387 af 20/02/2008 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag 2007-6-609

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2007-6-609

Pressenævnets kendelse i sag 2007-6-609

Resumé

Klager – et selskab - klagede over en udsendelse på Danmarks Radio.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Et medie skal udvise kritik over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt. Boligadvokat Henrik Høpner var i erhvervsmæssig konkurrence med [K] A/S. Dette forhold gav Danmarks Radio anledning til at udvise særlig agtpågivenhed over for hans udsagn. Det fremgik imidlertid af udsendelsen, at Henrik Høpner udtalte sig som formand for Danske Boligadvokater, og nævnet finder, at god presseskik ikke er tilsidesat som følge af offentliggørelsen af Henrik Høpners vurderinger.

Det fremgik af udsendelsen, at [H] udtalte sig vedrørende familien [A]s byggeri som ven af familien og tidligere malermester. Nævnet finder, at Danmarks Radio ikke har tilsidesat god presseskik ved at offentliggøre [H]s vurderinger.

Pressenævnet finder, at oplysninger om, at lokalafdelingens kunder opfattede [K]-mægleren som rådgiver for både køber og sælger, kan være skadelige, krænkende og virke agtelsesforringende for [K] A/S. Oplysningerne har derfor skullet efterprøves i særlig grad, inden de blev offentliggjort, først og fremmest ved forelæggelse for klager. [K] A/S fik ved kommunikationschef [G] mulighed for at kommentere oplysningerne, og klagers kommentar fremgik af udsendelsen, navnlig ved udsagnene ”Familien [A] har deres egen advokat, som er deres rådgiver i den her sag, hvor [K] jo optræder på den anden side af bordet, som rådgiver for BoZ-huse” og ”for der er ingen rådgivning fra [K] til køberen. Det må vi ganske enkelt ikke”. Nævnet udtaler på denne baggrund ikke sin kritik.

På baggrund af [I]s erklæring af 9. oktober 2007 lægger Pressenævnet til grund, at ikke alle kunder var utilfredse med deres byggeri. Udsagnet ”Kontant har været i kontakt med en række af BoZ’ kunder, og historierne er enslydende” kan måske nok give indtryk af, at samtlige BoZ-kunder er utilfredse med byggerierne. Det fremgik imidlertid tilstrækkeligt klart af [G]s udtalelse ”Jeg ved også, at der er en række tilfredse kunder”, at dette ikke var tilfældet. Nævnet finder derfor ikke anledning til at udtale kritik.

Vedrørende optagelserne foretaget med skjult kamera bemærker Pressenævnet, at [K] A/S ikke har dokumenteret at have den fornødne fuldmagt til at indgive klage på vegne af [D] personligt. Offentliggørelsen af de skjulte optagelser behandles derfor alene i relation til [K] A/S.

Pressenævnet finder det som udgangspunkt betænkeligt at bringe optagelser indhentet med skjult kamera, uden at efterfølgende samtykke er tilvejebragt. En sådan fremgangsmåde kan kun være berettiget efter en nøje afvejning af den samfundsmæssige interesse i forhold til den enkeltes krav på beskyttelse i hvert tilfælde.

Pressenævnet finder, at den samfundsmæssige interesse i at belyse ejendomsmægleres mulige dobbeltrolle i ejendomshandler må anses for så stor, at den kan berettige til anvendelsen af skjult kamera. Nævnet finder videre, at [K] A/S ved i interviewet at indvillige i at kommentere optagelserne foretaget med skjult kamera i samme udsendelse, hvori offentliggørelsen finder sted, har givet sit

Samtykke på vegne af [K] til at bringe optagelserne. Nævnet finder på denne baggrund, at der ikke er grundlag for at udtale kritik heraf. Pressenævnet har lagt vægt på, at kommunikationschef [G] må være klar over virkningen af sine udtalelser.

Pressenævnet finder, at Danmarks Radio heller ikke i øvrigt har tilsidesat god presseskik.

[K] A/S har ved advokat Martin Dahl Pedersen klaget til Pressenævnet over en udsendelse på Danmarks Radio den 25. september 2007, idet selskabet mener, at god presseskik er tilsidesat.

1. Sagsfremstilling

Danmarks Radio sendte den 25. september 2007 forbrugerprogrammet "*Kontant*". Af udsendelsen fremgik bl.a. følgende:

"*Speak*: Familien [A] valgte Danmarks største ejendomsmæglerkæde [K]. De skulle købe hus. Det endte sådan her [Af skærm billedet fremvises en dør, der binder] for deres [K]-mægler samarbejdede med ham her [[B], direktør, BoZ].

...

Speak: Og samarbejdet mellem ham og [K]-mægleren er blevet dyrt og kaotisk for kunderne.

...

Studievært: Tit er det jo med rystende hænder, at man køber hus første gang. Det er mange penge, og der er frygtelig mange ting at holde styr på. Så er det jo godt at have en solid samarbejdspartner i ryggen. Sådan tænkte i hvert fald den familie, som vi skal møde nu. Familien gik til den lokale mægler fra Danmarks største mæglerkæde [K]. Så kunne det da ikke gå helt galt, tænkte familien.

Speak: Familien [A], far og mor og to børn, lever i dag i to værelser på hver syv kvadratmeter. Og sådan har de boet i lidt over et år. I virkeligheden burde de være flyttet ind i deres drømmehus i udkanten af Viborg for længst, men intet er gået som planlagt i familiens byggeprojekt. Boligdrømmen startede, da [C] [A] så denne annonce fra ejendomsmæglerfirmaet [K], og de faldt hurtigt for det anderledes design fra firmaet BoZ, som bygger huset i annoncen.

...

Speak: Der er da heller ikke grænser for, hvad BoZ lover. [Der refereres fra BoZ.dk] "BoZ er nybyggeri på ægte jysk, hvor hverken køber eller bankmand får natlige mareridt eller kolde fødder. Her er luksus nemlig standard." Det lyder jo betryggende, og da det er ejendomsmæglerkæden [K], som sælger husene, føler familien [A] sig i sikre hænder.

[C] [A]: Så derfor tog jeg det lidt som, at hvis [K] troede på ham, så troede jeg selvfølgelig også på ham, fordi jeg var jo bare en lille forbruger, og [K] er en kæmpe virksomhed, som i hvert fald beror på kvalitet i min verden – så det var det, der gjorde, at min uro den forsvandt.

Speak: I et videoklip på BoZ' hjemmeside fortæller [K]-mægleren om boligen [klippet med [D] afspilles:] "Vi tror da på idéen, og vi tro på det idégrundlag og de idéer, manden har skabt, det er noget, der kan bære, og vi ville da ikke gå ind i det, hvis ikke at vi mente, at vi havde en ordentlig vare at levere til folk, så havde vi jo ikke nogen intentioner i at lægge navn til entreprise-aftalerne og stå for salgsarbejdet for manden. Det er vores navn for dyrekøbt til." Så [C] og [E] [A] beslutter at lade BoZ bygge drømmehuset. Og de underskriver i april 2006 en entrepriseaftale. Ifølge den aftale er byggeperioden cirka 16 uger. Men sådan ser der ud i september måned 2006 [grunden er byggemodnet, og fundamentet lagt] 11 dage efter, at familien skulle være flyttet ind. Byggeriet er forsinket fra start, og indflytningsdatoen er blevet rykket længere ud.

...

Speak: Men 10. december ser huset sådan her ud [råvægge er bygget op]. Langt fra færdigt. Familien [A] er nu godt nervøs for byggeriet, og derfor lader de en tidligere malermester [H], som er en ven af familien, holde øje med byggeriet.

[H], pensioneret malermester, Viborg: Nu har jeg selv været selvstændig igennem mange år. Og jeg har været ude at se mange ting, men det her slår alt. Det gør det.

...

[H]: Vi har holdt så mange møder, og hver gang vi har holdt møde og aftalt en tid, hvor det skulle laves, og hvor lang tid det tog. Der er ikke noget af det, der er blevet holdt.

Speak: I dag, mere end ét år efter den oprindelige indflytningsdato i kontrakten, er huset langt fra færdigt. [C] og [E] [A] ansatte derfor i april måned arkitekt Gunnar Kristensen til at få styr på byggeriet. Han har lavet en opgørelse over de fejl og mangler, der er i huset.

Gunnar Kristensen, ejer, Arkitektfirmaet Gunnar Kristensen: Alle lister er gået løse, og aluminiumsdækningen...

Speak: Den er også gal med... Alt i alt har Gunnar Kristensen fundet 131 konkrete punkter samt en lang række generelle fejl.

...

Studievært: Familien er altså helt derude, hvor nerver og økonomi hænger i laser. Men er det så ikke deres egen skyld? Har de ikke bare valgt den helt forkerte entreprenør? Faktisk har familien [A] jo bare gjort, som så mange andre. De ledte efter hus, og så faldt de over den her annonce fra Danmarks største ejendomsmæglerkæde [K].

Speak: Det var altså denne annonce [Af annoncen fremgår "[K].dk"], som førte [C og E] [A] til [K] for at se på et BoZ-hus. Det er [K], der står som sælger af BoZ-husene, og det var altså helt afgørende for familien [A].

[C] [A]: Det, der gjorde, at jeg var sikker på, at det her var et godt projekt. Det var, at [K] stod bag.

Speak: På BoZ' hjemmeside står [K] og BoZ side om side, og man kan ikke være i tvivl om partnerskabet. [K] sælger, BoZ bygger [Af hjemmesiden fremgår følgende: "Salg og Information: [K]... www.[K].dk Bygmester: [B] ... e-mail: [B]@boz.dk"]. Under beskrivelsen af selve byggeprocessen optræder [K] også. Her er de en slags kontrollanter, som står for et såkaldt midtvejsmøde mellem købere og [K]. [C og E] [A] har haft løbende kontakt med [K] – også efter der opstod problemer med byggeriet.

[C] [A]: Jeg snakker meget med en, der hedder Allan nede ved [K], fordi det er ham, vi har lagt det gamle hus i hænderne på og sagt, det må du gerne få lov at sælge for os. Så ham kommunikerer jeg meget med i starten, hvor han også bare ryster på hovedet og siger: [C], jeg ved ikk', hvad jeg skal gøre og kan vride armen om på [B] og gøre alt muligt. Og han kan også kun ryste på hovedet af, at det er så vanvittigt.

Speak: Men lige meget hjælper det. [K] kan heller ikke få BoZ til at gøre huset færdigt.

...

Speak: [C og E] [A] er langt fra de eneste, som har haft problemer med BoZ. Kontant har været i kontakt med en række af BoZ' kunder og historierne er enslydende. [Følgende ord glider over skærm-billedet, mens de oplæses:] Rimelig lang byggetid, sjusket håndværk, brudte løfter, masser af fejl og mangler. Ifølge BoZ selv har de i alt 23 huse. Enten færdigbyggede eller under opførelse. Alle i Øst- og Sønderjylland. Der har været – og er – store problemer med mindst 8 byggerier. Men da stort set alle ejerne fortsat har udeståender med BoZ, er de nervøse for, at det kan skade deres sag at medvirke i tv med deres kritik. Kontant har modtaget denne tilsynsrapport fra et af husene, og her er der 137 kritikpunkter. Rapporten konkluderer, at "Bygningen er overalt præget af dårlig håndværksmæssig udførelse. Der er valgt forkerte og dårlige løsninger af detaljer". BoZ inviterer selv på sin hjemmeside til at tage en rundtur på byggepladserne. Kontant besøgte i sidste uge otte af de igangværende BoZ-byggeprojekter, men ingen

af stederne fandt vi nogen håndværkere en almindelig hverdag i den bedste arbejdstid. Og det er ikke kun huskøberne, der har det svært med BoZ og dens ejer [B]. I dette smedeværksted...

...

Speak: Derfor ender sagen mellem [B] og Kurt Sørensen [ejereren af smedeværkstedet] nu i fogedretten. Samme erfaringer har andre underleverandører. [K]-mægleren kender godt til de mange problemer med BoZ. Alligevel fortsætter samarbejdet, og der lyder ingen advarsler fra mægleren, når en kunde opsøger butikken i Hammel. Det gjorde Kontant i sidste uge. Under samtalen med [K] bliver problemerne med de tidligere byggerier ikke nævnt. Tværtimod får vi et meget positivt indtryk.

[D], ejer, [K] Hammel (skjulte optagelser): Han er rigtig god til at finde nogle spændende ting. Og så er det til at betale sig fra.

Speak: [K] er med i processen.

[D] (skjulte optagelser): Vi er behjælpelige med at få lavet de aftaler, der skal laves og få det ekspederet videre i systemet, og så er vi *lidt* indover undervejs i systemet, men det er mest i et lønligt håb om at holde styr på de kreative hjerner. Og så holder vi midtvejsmøder for ligesom at få clearet af, for der bliver hele tiden.

Speak: Og [K] har en bred erfaring med samarbejdet med BoZ.

"Kunden" (skjulte optagelser): Men har I solgt alle de huse, der er på hjemmesiden?

[D] (skjulte optagelser): Ja.

Studievært: Lige om lidt, så skal vi høre, hvad [K] har at sige, når vi konfronterer firmaet med den uheldige byggealliance og med kundernes kritik, men allerførst så skal vi høre, hvordan manden bag selve byggerierne forsvare sine ikke helt almindelige byggemetoder.

...

Speak: ... Men som vi har set, så kan potentielle kunder altså stadig købe BoZ-huse gennem [K]. Under Kontants kundebesøg nævner ejeren af [K] Hammel, [D], ikke en eneste gang de mange problemer, der har været med BoZ. Men da Kontants journalist interviewer hende til programmet et par dage efter, indrømmer hun, at BoZ ikke havde nogen som helst erfaring med at bygge huse, da [K] gik ind i projektet. Det hele begyndte faktisk med, at [B] byggede et hus i sin baghave.

[D]: Det satte vi til salg. Så var vi ved at blive væltet. Der var 200, der ville have sådan et hus. Så siger jeg til ham: Du bliver nødt til at finde ud af at bygge nogle flere. Nå, så sagde han: Det må jeg så øve mig i. Sådan startede hele historien egentlig i sin tid, og så måtte han jo så til at lære at bygge huse, og det har jo så selvfølgelig været en proces for ham at skulle igennem.

Speak: Hos BoZ har man været glade for, at [K] har holdt byggeriet lidt i ørene ind imellem.

[B], direktør, BoZ: Og så har jeg ligesom følt, at hvis jeg brugte det samarbejde der, så var der også mulighed for, hvis jeg på en eller anden måde stegede ved siden af eller lavede en fejl eller et eller andet. Så har de så meget samarbejde med mig, de kan ringe og sige: [B], det der er altså ikke godt. De er ulykkelige over det der.

Speak: Og i den lange række af indrømmelser, så erkender indehaveren af [K] Hammel da også, at der har været problemer med de familier, som har købt deres huse gennem [K].

[D]: Det er jo en katastrofe for sådan nogle familier. Det koster dem både på det menneskelige plan og det økonomiske plan...

Speak: Det har du ikke problemer med at lægge navn til som firma?

[D]: Jo, det har jeg problemer med at lægge navn til, og det er også derfor, jeg siger det til dig. Det gentager jeg gerne. Vi har overvejet vores samarbejde med BoZ meget i firmaet, og vi har flere af vores personer, der klart har meldt ud: Vi vil ikke arbejde med det, vi vil bruge vores tid anderledes.

Speak: Men det tætte samarbejde fortsætter altså, hvilket bekræftes af denne salgscd-rom fra [K] Hammel, som vi modtog efter vores besøg i butikken. Her optræder BoZ og [K] nærmest som ét og samme firma. Dybt problematisk mener formanden for Danske Boligadvokater.

Henrik Høpner, fmd. Danske Boligadvokater: Det er en meget uheldig dobbeltrolle, fordi man som potentiel køber bliver lullet ind i den tro, at [K] egentlig måske er næsten medejer af det her, og det gør jo, at man som køber måske føler sig mere tryk ved at handle med denne her virksomhed, der nu ikke kan levere varen.

Speak: Og derfor burde [K] ifølge Henrik Høpner have trukket sig fra samarbejdet.

Henrik Høpner: Årsagen til, at det er ekstra uheldigt, det er jo, at det så bagefter viser sig at være mange tilfælde af sjud og manglende overholdelse af aftaler, og der burde [K] jo nok have reageret langt tidligere ved at lade være med at være med.

...

Studievært: [G] velkommen til dig, kommunikationschef i [K].

[G]: Tak for det.

Studievært: Den stakkels familie [A] her, som vi hører, de handler jo, og roder sig ud i det her projekt, kan man sige, i tillid til, at jeres kæde [K] leverer tryghed. Synes du, I har leveret den her tryghed?

[G], kommunikationschef, [K]: Jeg må sige, at det gør bestemt indtryk at se familien og den ulykkelige situation, de er endt i, men jeg vil også gerne have lov at sige, at de har aldrig fundet anledning til at indsende en klage til [K], så vi hører faktisk først om det nu. Og så til spørgsmålet om, hvilken rolle eller hvilken tryghed de fandt hos [K]. Der er det også vigtigt at fortælle, at familien [A] er jo ikke kunder hos [K]. Familien [A] har deres egen advokat, som er deres rådgiver i den her sag, hvor [K] jo optræder på den anden side af bordet, som rådgiver for BoZ-huse.

Studievært: Men det kan jo være meget svært for kunderne at overskue det her åbenbart. Familien [A], som du siger, har ikke klaget centralt til [K]. De har jo henvendt sig til den lokale [K]-mægler i tillid til, at der kunne de få hjælp og støtte og få et trygt forløb af det her. Og det må man jo så sige, det er du vel enig i, det fik de ikke?

[G]: Jeg vil bare sige igen, at standarden i al bolighandel. Det gælder jo ikke kun projektsalg. Det gælder enhver bolighandel. Det er jo, at mægleren er sælgers repræsentant, og køberen har sin egen rådgiver med i sagen. Og i denne her sag. Det nævner man så ikke noget om i oplægget. Det er jo gået i stå, fordi der er opstået en kontrovers mellem BoZ-huse og familien [A]. Blandt andet om byggeriet og blandt andet om betalingen for det. Det er jo en sag, som er gået helt i hårdknude. Det er jo ulykkeligt, men dem, der skal løse sagen, det er jo parterne i sagen. Altså BoZ-huse og familien [A].

Studievært: Men nu, hvor der er opstået en masse problemer, så kan jeg godt høre, at [K] har en helt klar fortolkning af, hvad der er jeres rolle, men det er ikke det billede, kunderne får, når de handler i, i hvert fald i den her butik, for her bliver de jo mødt med. Her har vi midtvejssamtale. Underforstået her kan du trygt handle, fordi vi har ligesom hånd i hanke med forløbet. Det er jo et helt andet billede, end du står og tegner nu, hvor det er gået rivende galt.

[G]: Det billede, som du kalder [K]s billede. Det er nu engang det billede, som lovgivningen fortæller os, at den opdeling af rollerne, som lovgivningen pålægger os at have. Så det er sådan, det er i branchen. Det midtvejsmøde, du refererer til, det er ikke. Der står ingen steder, og det er også igen jeres fortolkning, at der ligger noget rådgivning eller opfølgning.

Studievært: Nej, det er ikke vores fortolkning overhovedet. Det er den fortolkning, vi har mødt hos både den her familie og andre købere, som så ikke har turdet stå frem.

[G]: Men det er ikke den fortolkning, som vi lægger i det, og som ikke kan være der, for der er ingen rådgivning fra [K] til køberen. Det må vi ganske enkelt ikke.

Studievært: Så æv-bæv det må kunderne selv ligge og rode med i forhold til det her firma BoZ-huse. Jeg må spørge dig om, kan I leve med, at jeres varemærke [K] bliver brugt i forbindelse med forhandling, salg af huse efter princippet BoZ?

[G]: Vores varemærke vil vi selvfølgelig altid have med i de bedste sammenhænge. I tilfældet BoZ er der jo tale om nogle meget spændende huse.

Studievært: Ja, det må man sige.

[G]: Men hvor der har været nogle opstartsproblemer. Jeg ved, der er bygget 23. Jeg ved også, at der er en række tilfredse kunder. Jeg har en del mails fra dem her, hvor de siger, at de er meget tilfredse, og at de vil anbefale. Jeg ved også, at I har talt med nogle af de tilfredse kunder.

Studievært: Det er nemlig rigtigt ja.

[G]: Som ikke er med i indslaget her.

Studievært: Du sagde tilfredse kunder?

[G]: Ja.

Studievært: Ja, det er nu ikke så meget. Man kan i hvert fald sige, at der er 16 færdigbyggede huse, og vi har da i hvert fald konstateret store problemer, overskridelser, fejl og mangler og så videre i 8 af dem, så det er jo ikke ligefrem imponerende.

[G]: Men jeg vil så også godt lige have lov at nævne. Nogle af de første huse, som blev bygget til en entreprisesum på 1,8 millioner kroner, er kommet til salg igen af forskellige årsager. Ét hos os, ét hos en af vores kolleger, og står til salg for tre millioner kroner, og der er også ét, der er blevet handlet til 3,2 millioner kroner.

Studievært: Ja, og spørgsmålet er, hvorfor de er sat til salg, [G]. Og det er de jo blandt andet fordi, det hus her, det er et af de to, du nævner. Det er sat til salg, simpelthen, fordi familien har fået spat af det her projekt. De har boet i huset uden vinduer, uden gulve, så det er måske lige at stramme den og stå ligesom at sige, det er en succeshistorie.

[G]: De kommer til at stå tilbage med over en million gode danske kroner, som er skattefrie. Tjent på lidt over et år. Det vil jeg jo nok kalde en succeshistorie.

Studievært: Men I kan godt leve med at fortsætte samarbejdet med BoZ?

[G]: Jamen det her giver selvfølgelig anledning til at kigge tingene efter i sømmene. Er der ting, som kunne være bedre? Selvfølgelig gør det det. Men den første forudsætning er jo, at folk de henvender sig til os og fortæller, at de har noget at klage over. Det har de ikke gjort. Det er først via jer, vi hører nu, at familien [A] ikke var tilfreds med deres handel.

Studievært: Du skal i hvert fald have tak, fordi du kom.”

Af programomtalen på Danmarks Radios hjemmeside www.dr.dk fremgik bl.a. følgende:

”*Boligadvokat: Det er dybt problematisk*

Det er en dybt problematisk sammenblanding, mener formanden for danske boligadvokater, Henrik Høpner.

- [K] blåstempler noget, der ikke skal blåstemples. Det er uheldigt. Når folk opfatter, at [K] blåstempler noget, så giver det falske forudsætninger og falsk tryghed. Det er ikke sædvanlig mæglerpraksis – specielt når mægler promoverer byggefirmaet på firmaets egen hjemmeside, og når der er økonomiske interesser indblandet, siger Henrik Høpner til Kontant.”

Af [I]s, BoZ-kunde, erklæring af 9. oktober 2007 vedrørende Kontant fremgik bl.a. følgende:

”Jeg blev kontaktet af min nabo i uge 38 [17.-23. september 2007], som oplyste, at Kontant havde filmet bl.a. byggematerialer på min grund. Jeg kontaktede derfor Kontant’s journalist Thorleif til vores

byggeprojekt. Jeg svarede, at vi var meget tilfredse, at byggeriet var skredet frem som forventet, og at vi glædede os til vores nye hus. Hans svar hertil var, at så "har det ingen interesse med jer i udsendelsen."

2. Parternes synpunkter

2.1. [K] A/S' synpunkter

Advokat Martin Dahl Pedersen har anført, at boligadvokat Henrik Høpner fremstår som uvildig ekspert i indslaget. Danske Boligadvokater er i direkte konkurrence med [K] på markedet vedrørende skødeskrivning (værdi af 400 mio. kr.). Henrik Høpner er ikke et uafhængigt ekspertvidne, og han har tidligere udtalt skarp kritik af [K] i forbindelse med, at [K] tilbød køberne assistance med skødeskrivning, da dette blev tilladt. Herudover har boligadvokaten i 1999 efterlyst kritisable sager, hvor [K] er involveret.

I indslaget optræder Henrik Høpner under titlen "Fmd. for Danske Boligadvokater". Det er imidlertid ikke tilstrækkeligt til at sikre, at seerne er blevet gjort bekendt med Henrik Høpnens interesser. Det er kritisabelt, at et vidne, der opererer på samme marked, udtaler sig som en uafhængig ekspert om god mæglerpraksis. Klager har i den forbindelse navnlig henvist til programomtalen på www.dr.dk. Kommentarerne er egnet til vildledning. Den eneste økonomiske interesse, der består mellem [K]-mægleren og entreprenøren, er en sædvanlig honorering for det udførte salgsarbejde, hvilket er i overensstemmelse med almindelig mæglerpraksis. Da [K] den 24. september 2007 blev gjort bekendt med Henrik Høpnens medvirken, protesterede man over for Danmarks Radio.

Advokaten har videre anført, at selvom [H] beskrives som "en ven af familien", fremstår han som en professionel med et solidt erfaringsgrundlag uden særlig sympati for den ene af parterne. Han præsenteres som "pensioneret malermester". Indslaget efterlader fejlagtigt det indtryk, at han er uafhængig ekspert. Danmarks Radio har ikke udvist den fornødne kildekritik.

Advokaten har herudover anført, at udsagnet "... Så er det godt at have en solid samarbejdspartner i ryggen" er vildledende. [K] kan ifølge loven ikke være samarbejdspartner med både sælger og køber i relation til samme handel, jf. lov om omsætning af fast ejendom § 15, stk. 1. Alligevel oplystes det i indslaget, at køberne vildledes i den tro, at [K] varetog deres interesser i relation til BoZ. [G] gjorde opmærksom på det i indslaget. [K] Hammel varetog BoZ' interesser som sælgers rådgiver (udfærdigede entrepriseaftaler). Dette forhold indikerer ikke, at [K] har rådgivet køber, ligesom der heller ikke er tale om køberrådgivning ved midtvejsmøderne, som [K] på BoZ' vegne deltager i. Møderne er sælgerrådgivning.

Familien [A] var bistået af en advokat ved indgåelse af aftalerne med BoZ, hvilket understreger, at familien ikke blev vildledt til at tro, at [K] varetog deres interesser. Danmarks Radio burde have oplyst, at familien havde deres egen rådgiver. I stedet fremstår [K] som eneste professionelle samarbejdspartner "kunderne har grund til at opfatte [K] som deres samarbejdspartner og mellem dem og entreprenøren under byggeriet".

Danmarks Radio oplæser en række negative ord i relation til BoZ, selvom Kontant forud for udsendelsen var bekendt med en tilfreds BoZ-kunde, [I]. På denne baggrund er speak'en "Kontant har været i kontakt med en række af BoZ' kunder, og historierne er enslydende" ikke korrekt.

[D] bliver den 25. september 2007 ringet op af Danmarks Radio og oplyser i den forbindelse, at hun ikke ønskede de skjulte optagelser offentliggjort. Det er alene [K] Hammel, der har solgt BoZ-huse, hvorfor der er tale om et lokalt anliggende uden den fornødne samfundsmæssige interesse. [D]'s forklaringer viser, at dokumentationen kunne være fremskaffet ved et almindeligt åbent interview. De skjulte optagelser giver seeren indtryk af, at [K]-mægleren vil skjule noget. Hendes udtalelser i det åbne og i det skjulte interview er ikke identiske, da hun ikke bliver stillet de samme spørgsmål.

2.2. Danmarks Radios synpunkter

Danmarks Radio har anført, at det af udsendelsen fremgår at Henrik Høpner er formand i Danske Boligadvokater, og at han i den egenskab udtaler sig om hjemmesiden, hvor [K]-mægleren i Hammel

præsenterer sit samarbejde med BoZ, hvis huse mægleren formidler. Mediet bragte Henrik Høpnens fagligt begrundede vurdering af forholdet.

I forlængelse af [G]s henvendelse foretog Danmarks Radio en fornyet vurdering af Henrik Høpnens habilitet. I det konkrete tilfælde fandt mediet, at interessekonflikten var ikke-eksisterende. Den konkurrence, der findes mellem ejendomsmæglere og boligadvokater vedrører særligt rådgivning af ejendomskøbere og berigtigelse af ejendomshandler, og det var ikke de ydelser, der var i fokus i udsendelsen.

Danmarks Radio har videre anført, at mediet gjorde tilstrækkelig opmærksom på, at [H] havde en nær relation til familien. Han blev i udsendelsen præsenteret som tidligere malermester og ven af familien.

Danmarks Radio har afvist, at mediet har påstået, at [K] var rådgiver for både køber og sælger. Indslaget beskrev på forskellig vis, hvordan køberne blev bibragt den opfattelse, at [K]-mægleren, som formidler husene for BoZ, også var køberens hjælper undervejs, bl.a. ved at tage initiativ til midtvejsmøder og ved at arbejde for at få samarbejdet mellem køber og BoZ til at fungere. Familien [A] fik ved en enkelt lejlighed hjælp af en advokat før april 2007, hvor man i forbindelse med byggesagen søgte advokatbistand. Bistanden var så sporadisk, at Danmarks Radio undlod at nævne den. Familien kontaktede gentagne gange [K]-mægleren og klagede over forsinkelser i byggeriet, hvortil [K] lovede at kontakte BoZ.

Danmarks Radio har herudover anført, at udsagnet "Kontant har været i kontakt med en række af BoZ's kunder, og historierne er enslydende" kan ikke tolkes som, at mediet har hævdet, at der var problemer med alle BoZ-huse. De historier Danmarks Radio hørte fra mange husbyggerier, hvor der var problemer, var enslydende. Endvidere nævnte Danmarks Radio, at "Ifølge BoZ selv har de i alt 23 huse... Der har været – og er – store problemer med mindst 8 byggerier". Byggeriet af [I]s hus var ikke ret fremskredent (fundamentet var støbt, og ydermuren påbegyndt), hvorfor det ikke talte med i statistikken om de problemramte byggerier (8 ud af 23).

Danmarks Radio har endelig bekræftet, at man den 25. september 2007 talte med [D] og oplyste, at optagelserne ville blive bragt uden hendes samtykke. Optagelserne dokumenterede uoverensstemmelser mellem mæglerens udtalelser i det forudgående tv-interview (hvor hun oplyste, at [K] havde overvejet at droppe samarbejdet med BoZ) og hendes salgstale til potentielle kunder. Optagelserne dokumenterede mæglerens mellemrolle, idet hun fremstillede sig selv som kundens hjælper under byggeriet som mellemmand ved midtvejsmøder. De samme udtalelser var ikke fremkommet under et åbent interview. Der er en samfundsmæssig interesse i problemstillingen, selvom den kun vedrørte et regionalt samarbejde. Dette skyldes særligt, at mægleren i sin markedsføring har spillet på [K]s navn og ry som seriøs, landsdækkende mæglerkæde. Det var derfor relevant at bringe kritikken frem og få [K]-kædens centrale repræsentanters kommentarer til den lokale praksis.

3. Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jytte Scharling, Hans Peter Blicher, Kaare R. Skou og Marianne Druedahl.

Et medie skal udvise kritik over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt. Boligadvokat Henrik Høpner var i erhvervsmæssig konkurrence med [K] A/S. Dette forhold gav Danmarks Radio anledning til at udvise særlig agtpågivenhed over for hans udsagn. Det fremgik imidlertid af udsendelsen, at Henrik Høpner udtalte sig som formand for Danske Boligadvokater, og nævnet finder, at god presseskik ikke er tilsidesat som følge af offentliggørelsen af Henrik Høpnens vurderinger.

Det fremgik af udsendelsen, at [H] udtalte sig vedrørende familien [A]s byggeri som ven af familien og tidligere malermester. Nævnet finder, at Danmarks Radio ikke har tilsidesat god presseskik ved at offentliggøre [H]s vurderinger.

Pressenævnet finder, at oplysninger om, at lokalafdelingens kunder opfattede [K]-mægleren som rådgiver for både køber og sælger, kan være skadelige, krænkende og virke agtelsesforringende for [K] A/S. Oplysningerne har derfor skullet efterprøves i særlig grad, inden de blev offentliggjort, først og fremmest ved forelæggelse for klager. [K] A/S fik ved kommunikationschef [G] mulighed for at kommentere oplysningerne, og klagers kommentar fremgik af udsendelsen, navnlig ved udsagnene "Familien [A] har deres egen advokat, som er deres rådgiver i den her sag, hvor [K] jo optræder på den anden side af bordet, som rådgiver for BoZ-huse" og "for der er ingen rådgivning fra [K] til køberen. Det må vi ganske enkelt ikke". Nævnet udtaler på denne baggrund ikke sin kritik.

På baggrund af [I]s erklæring af 9. oktober 2007 lægger Pressenævnet til grund, at ikke alle kunder var utilfredse med deres byggeri. Udsagnet "Kontant har været i kontakt med en række af BoZ' kunder, og historierne er enslydende" kan måske nok give indtryk af, at samtlige BoZ-kunder er utilfredse med byggerierne. Det fremgik imidlertid tilstrækkeligt klart af [G]s udtalelse "Jeg ved også, at der er en række tilfredse kunder", at dette ikke var tilfældet. Nævnet finder derfor ikke anledning til at udtale kritik.

Vedrørende optagelserne foretaget med skjult kamera bemærker Pressenævnet, at [K] A/S ikke har dokumenteret at have den fornødne fuldmagt til at indgive klage på vegne af [D] personligt. Offentliggørelsen af de skjulte optagelser behandles derfor alene i relation til [K] A/S.

Pressenævnet finder det som udgangspunkt betænkeligt at bringe optagelser indhentet med skjult kamera, uden at efterfølgende samtykke er tilvejebragt. En sådan fremgangsmåde kan kun være berettiget efter en nøje afvejning af den samfundsmæssige interesse i forhold til den enkeltes krav på beskyttelse i hvert tilfælde.

Pressenævnet finder, at den samfundsmæssige interesse i at belyse ejendomsmægleres mulige dobbeltrolle i ejendomshandler må anses for så stor, at den kan berettige til anvendelsen af skjult kamera. Nævnet finder videre, at [K] A/S ved i interviewet at indvillige i at kommentere optagelserne foretaget med skjult kamera i samme udsendelse, hvori offentliggørelsen finder sted, har givet sit samtykke på vegne af [K] A/S til at bringe optagelserne. Nævnet finder på denne baggrund, at der ikke er grundlag for at udtale kritik heraf. Pressenævnet har lagt vægt på, at kommunikationschef [G] må være klar over virkningen af sine udtalelser.

Pressenævnet finder, at Danmarks Radio heller ikke i øvrigt har tilsidesat god presseskik.

Afgjort den 20. februar 2008